

PIH ЗАСОНЕННІ 1915.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"

виходить три рази на тиждень вівторок, четвер і суботу, разом.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

81 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Безкоштовно доставляється поштою. Підписувачам надіслати чек на \$1.00.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1915.

"SVOBODA"
"LIBERTY"

the Ukrainian Newspaper published three times a week Tuesday, Thursday and Saturday, by Ukrainian National Association at 81 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium. Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу == "СВОБОДА" == Official organ of Ukrainian National Association.

PIH XXIII. ДЖЕРСІ СІТІ, Н. Дж., вівторок 5-го жовтня 1915. 4. 117. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, October 5, 1915. N. 112.

У ВЕРЕСНІ ПОЛОНЕНО 96.000 МОСКАЛІВ.

Великі страти Москалів у битві під Тернополем.

Наступ союзників на заході здержаний. -- 17.000 полонених.

Росія висилає Болгарії 24-годинний ультимат.

ВІЙНА З РОСІЄЮ.

95.885 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ, 37 ГАРМАТ І 298 МАШИНОВИХ КРІСІВ ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ.

БЕРЛІН, 1. жовтня. — Урядовий депт німецького генерального штабу повідомляє, що протягом місяця вересня німецька армія полонила на східній території війни 421 російських офіцерів і 95.464 солдатів. В тісній часті здобули німці війська 37 російських гармат і 298 машинових крісів.

ЧИСЛО МОСКАЛІВ, ПОЛОНЕНИХ В БИТВАХ НА ВОЛИНИ, ЗРОСЛО ДО 5.400.

ВІДЕНЬ, 2. жовтня. — Міністерство війни оголосило урядові офіційно: «Битви в області ріки Коріна тривають далі. Союзні війська зайняли місцевість Черним.»

«Число полонених, подане у вчерашньому звіті, зросло до 5.400. Наша армія брала участь в битві, обернувши її на ніхота.»

НА ВОЛИНИ:

АРМІЯ ГІНДЕНБУРГА ПОЛОНИЛА ДАЛЬШИХ 2.463 МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 1. жовтня. — Урядовий депт повідомляє: «На захід від Динабурга в околиці Гренден нашій військ ваяли наступом знову російській становища.»

«На лінії між місцевостями Сморгонь і Вишні Москалі потерпіли знову тяжкі втрати.»

«Протягом вчорашнього дня нашій військ одолали 1.360 Москалів.»

БЕРЛІН, 2. жовтня. — Урядовий депт повідомляє: «Нале Смогроня нашій військ полонили вчора 3 російських офіцерів і 1.100 солдатів. Крім того здобули ми 3 машинові кріси.»

АРМІЯ КНЯЗЯ ЛЕОПОЛЬДА ПОЛОНИЛА 500 МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 1. жовтня. — Урядовий депт повідомляє: «Протинападли неприятеля були зовсім безуспішні. Нашій військ полонили в російських офіцерів і 494 солдатів та здобули 8 машинових крісів.»

БЕРЛІН, 3. жовтня. — Урядове депт повідомляє: «Через останні два дні на боєвій лінії князя Леопольда не змінили жадні важливі зміни.»

НА ЛІНІЇ МАКЕНЗЕНА СПОКІЙНО.

БЕРЛІН, 3. жовтня. — Звіт німецького штабу звучить: «На лінії від Пришти панує вже від довгого часу спокій.»

В РОСІЇ:

ДУМА НЕ БУДЕ СПОРТЖЕ НАНОВО СІДНИКА ЯК В ПАЛОДИСТІ.

ПЕТРОГРАД, 1. жовтня. — Рада міністрів позвала уряду, щоб в часі передпадолистом дури наонове не сіликувати.

БЕРЛІН, 1. жовтня. — Зі Швеції доноситься, що російський президент міністрів, приймаючи на подухане ліберальних членів думи і відпорушників торговельної та промислової палати, заявив їм, що російське правительство не уступить їм на чаль з дороги, яку ува-

жає за добру. Вчаснішію олімпікане думи вплинуло би неворисно на внутрішнє положення Росії, головне в причини критики, на яку собі позвають принагідно державних предлажен. Впроцим програма опозиційної палати з того роду, що про ню шкода і говорити. На неї правительство під надним впливом не мене згодити ся.

Делегати і послы прийняли вочирні до відома заяву Герейніма. Російські членови, поданою згадану розу отро конференції, здержали ся від всяких проясень, правдоподібно з наказу цензури.

Посідня телеграма з Петербургу доносить, що пар в перушину з казначейства рішено на складніе дури на довб 8-го палодиста. Однак цілком вядо, що ліше ухвалення бюджету і переведення реформи фінансів.

ЦАР НЕ ПРИЙМЕ ДЕЛЕГАЦІЮ ЗЕМСТІ І МІСТ.

ПЕТРОГРАД, 1. жовтня. — Російська рада міністрів ухвалила нині, щоб цар Ніколаї не приймив делегації, вибраних на зборах земств і міст. Яно причину подано се, що делегати негресві земств і міст, які відбули ся недавно тому в Москві, переступили круг свого ділаца.

КУРОПАТНИЙ КОМЕНДАНТОМ НОРПУСА ГРЕНАДІЄВІВ.

ЛОНДОН, 1. жовтня. — Генерал Алесій Куропатні іменованим солоним командантом корпусу гренадієрів.

Російський ген. Куропатні, який свого часу був голворним командантом російських військ в війні з Японією, з причини програми війни не пас був у неласку парі. Яно іменованим командантом корпусу гренадієрів вважує на велике особисте довіряє царю до него. Як заведено, корпус гренадієрів є кастовим іррегулярним строюм царя. Завдання сего корпусу є оборонити царя від російського війська.

БРАНЦІ В РОСІЙСЬКІМ ПОЛОНІ ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТЬ ТЯ ЗИМНА І ГОЛОДУ.

ЦЕРІХ (Швейцарія), 2. жовтня. — Др. Рудольф Геретль, швейцарський лікар, який недавно тому звинувачує багато місцевості в Швейцарії, де проживають полонені Німці і Австрійці, подає отсі вستی: «Терпіли бранці в Росії в страшний. Їх розкинуто по мундасних казарнах або старих військових барнах, бранці відстають покину, зладжену з найгірших матеріалів. І в невиспачаючій олімпічності. Богато з них є, до правди нажучи, майже зовсім без олімпі. Вони не видержать холоду і згинуть, скоро лише мастане сибірська зима. Сотки бранців лежать харі і задушені на певну смерть, бо лікарської олімпі не мають ніякої!»

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬГІЇ:

НІМЦІ ПОЛОНИЛИ ПРОТЯГОМ ТИЖНЯ 16.710 ФРАНЦУЗІВ І АНГЛІЦІВ.

БЕРЛІН, 2. жовтня. — Англіський військ, які робили великі успіхи, щоб віджасати французів становища на лінії від Льєр, потерпіли дуже тяжкі втрати. Таксамо і напади французських військ

встали відлітні, причім взято знова значне число полонених.

Урядовий депт звучить: «На лінії від Льєр Англіції намагали ся віджасати становища, які утратили були протгоном кількох останніх днів. Їх зусилля закінчили ся великою неудачою. Англіції потерпіла страшний втрати.»

«Число полонених в тій часті боєвої лінії, де оперували спільно Англіції і Французі, зросло тепер до 106 офіцерів і 5.642 людей. Нашій військ здобули притім 26 машинових крісів.»

«В Шампані Французі продовжали свій наступ. Лише в однім місці удали ся їм заняті тузі становища. Нашій військ перерезали тузі прогіннапад, підчас котрого полонили 1 офіцера і 70 людей. Прочі жовніри найшли смерть на полі битви.»

«Загальне число Французів, полонених в Шампані, вноситься 211 офіцерів і 10.751 людей. Восеня добуца в машинових крісах числиться 35 штук.»

Взаєм страждані Англійці і Французі протгоном останнього тижня майже, около 17.000 в самих лише полонених. Коли вважати ся, що німецькі терції відновити ся до останніх днів, то треба прибавити до числа полонених військ, томи вже є счислені ся, то з кожної разі оцінює ся. Німецькі військ майже на щій лінії перерозити успішно протинапад і змабарувати утрачені становища.

Французькі і англійські урядові дептери з останніх двох днів до доносять вже про нові успіхи. Так лише про відновлені німецькі атакі. Телеграма з Лондону оповідає прок дальших успіхів неоготою і допами.

1.916.148 ІМЕН ВИЗАЮТЬ НІМЕЦЬКІ ЛІСТИ СТРАТ.

АМСТЕРДАМ, 2. жовтня. — Пруський листи страт чл. 330—339 з датами від 17 до 28 вересня подають 63.468 імен. Загальне число імен, поданих від початку війни дотепер в пруських лістах, вноситься 1.916.148.

Крім 339 пруських лист страт, було оголошених 224 баварських, 198 саксонських, 274 віртемберських, 49 лист страт на морі і 4 німецько-турецьких.

Німецьке правительство, яке листи страт не віддає, точно, не заставляє ніякого ступу перод неролом.

Повисше подані число офіційно зазначені великі страти в убитих, ранених і полонених. Вони вказує ся, що дуже велика кількість немцевих людей на два місяці та ще деякі імена до числа раби потрапили ся в лістах, то дийсно стан німецьких страт представляє ся являю називати.

НА БАЛКАНІ:

БОЛГАРСЬКІ ВІЙСЬКА МАЛИ ВЖЕ ПЕРЕГІТИ СЕРБСЬКУ ГРАНИЦЮ.

ЛОНДОН, 1. жовтня. — Розпочата восених кроків на Балкані очікує ся немалою хвилі. В дїястисі мало вже пригоди до першої стрічі і перестрілки між болгарськими і сербськими військами. Телеграма з Нішу (теперішній столиці Сербії) зва надійшла через Париж, доноситься, що болгарська армія перейшла сербську границю, щоб накласти на відділ сербського війська. Болгарський військ, які стоять над границею, силлять здовж границі окопи і сильно їм упрілюють.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ НЕМИНУЧА.

ЛОНДОН, 2. жовтня. — З Греції доноситься, що три великі армії роблять приготування до загального нападу на Сербію: Австрійська армія готується ся здовж Дріни на західній границі, німецька армія від півночі здовж Дунаю і болгарська армія від сходу. Урядові круги уванують війну на Балкані неминучо і сподіють ся, що найдаліше в подвійні жовтня розпочнуть ся головні воєнні кроки.

350.000 БОЛГАРСЬКОГО ВІЙСКА ГОТОВОГО ДО БОЮ.

АТЕНІ (Греція), 3. жовтня. — В четвер унічено в Болгарії мобілізацію військ. Тепер відбувають ся пересуваня болгарських військ на границю Сербії і Греції. Загальну силу болгарського війська, готуєт вие до бою, оцінюють на 350.000 людей. З того три п'яті часті находять ся над границею Сербії, а дві п'яті над границею Греції.

РОСІЯ ВИСЛАДА БОЛГАРІЇ УЛЬТИМАТ.

ЛОНДОН, 3. жовтня. — Російське правительство вислало днес Болгарії ультимат, дачоци 24-годинний ривірок на відповіть.

Зміст його, яку передав російський консул болгарському президентові кабінету, Радославову, звучить:

«Випадки, які мають місце від ту пору в Болгарії, вказують на те, що правительство болгарське рішило ся доложі своїй державі злонити в руки Німеччині.»

«Присутність німецьких і австрійських офіцерів в болгарських міністрів війни і генеральним штабі, нагороджені військ над границею Сербії, значна фінансова поміч від наших ворогів для Болгарії — свідчують, що Болгарія готується ся до війни.»

«Державні порозуміння (Росія, Англія і Франція), якіме лежало, все на сервіц задісане бажане болгарського народа, остергали при рішних нагодах прем'єра Радославова, що ворожній Росії Болгарії, зверненій проти Сербії, вни будуть уважати вивозом і їх самим.»

«Завезівши, даним нам болгарським кабінетом яко відповідь на наші перестороги, протворивати пойд в Болгарії.»

«Російське правительство, з яким Болгарія є звязана паживою, про осягане болізне її зради турецького армія, не може глатити байдужно на приготування до братовбивчого нападу на славянський привязний народ.»

«Російський народ одержав поручення не опустити Болгарію зі всіми членами посольства і консулами на случай, коли болгарське правительство протгоном 24. жовтня не зриве звяз з ворогами славянського справля і коли болгарське правительство сейчас не примає офіцерами, які належать до неприятельних держав, опустити Болгарію.»

ВСТУПАЄ ГРОМАДИН В ЧЛЕНІ У. Н. СОЮЗІ СІДНИКУЄ ВІСНУ В СПРАВІ ВОЄННО ЗАВЕРХИ. ЗБРАТАЄ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВІЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ.

НАРОДЕ, БОРОНИ СВОЄІ ЧЕСТИ!

По довгих заходах випливаємо на чисту воду. Український народ в Америці зрозумів, що йому треба лучити, нарядити і напружати всіх сил, щоб серед сучасної незвичайно тяжкої доби промостити собі шлях посеред ворогів, які з всіх сторін надірають на нього.

Об'єднані Українці силкують Союз Силляників його на те, щоб порозуміти ся зі собою в основних точках.

Силляників його на те, щоб при своїй нагоді довершити і проголосити вибір народного представництва, Загального Українського Комітету.

Силляників його в тій цілі, щоб сам народ дав вказівки сьому народному представництву.

Силляників його на те, щоб раз вгне положили конець міжпартійним усобицям.

Силляників його передісім на те, щоб перед світом ясно вивести нашу національну ціль і нашу змаганя.

Велика задача і тяжка праця чекає вше український загаль в Америці. Сей праць не може виконати та горстка людей, яких вибрано до силлянка Українського Союзу. Тут треба праці цілоу української суспільності і кожного українського громадянина зокрема. Союзний Комітет робить все, що в його силі, виминає всякі труднощі і промощує шлях. За Комітетом мусить стати вше народ, без рішучий праці і особистих перенонань, бо се справа цілоу українського народу.

Приходять вибори до Союзу. Нехай всі братства і товариства, чи вони належать до яких центральних організацій чи ні — беруть участь в тих виборах. Нехай вибирають як найспокійніших людей на соймових послів-дел-

гатів. Члени тих товариств нехай візьмуть громаду участь у виборчих мітингах і в той спосіб нехай поналять що справа Українського Союзу се не забаганка кількох одинач, але се наша загально-народна українська справа.

Український Союз нехай буде наймо- найвисшою законодавчою Радою, яко вплив наших мрій, наших думок, Український Союз нехай буде торговлю цілоу українського народу.

Український Союз нехай буде державним кондоміо Українців і нондів України.

І тому Союз, яко вплив потреби, почування і мрії цілоу народу, мусить мати оборону цілоу народу.

Конждий Українець, нонда Українка мусить боронити Український Союз, а нон своєю дорогою перлину перед конждим нападом ворога.

Хтонебудь відванити ся легкованити справу Союзу, повинен детати сейчас належу відправу.

Хтонебудь зі своїх людей виступив би проти сеї святої народної справи, нехай буде напаятований яко хвунь і зрадник народної справи.

Хто зі своїх відванити ся нинити зі змагань провідників свого народу, нехай пролятий буде як Каїн за братоубойство.

З чистим серцем, з чистою совістю берім ся до діла. Силлянка Союзу нехай буде точною честью українського народу.

І тому, український народе, борони свого Союзу, підпори його цілоу своєю силою! А боронити Союзу, боронити-меш своєю народної честью.

Борони-ж, народе, своєї честью!

могли дати їм поміч — і нашим братьям в Росії, і знова також не тому, що вони шід Росією, а тому, що вони наші братя.

Тут входить в тру єдино справа національна, не державна і ми в ділі помочи нашим братьям зовсім не оглядаємо ся на державу.

До того діла мислосердя для наших братьів у старім краю належать наші зборки на Фонд визволення України і на раненых Січових Стрільцях та на явони і сироти по них. Як видіть з наших як найдовладніших звітів, ці фонди ідуть до старого краю лише на поміч голодуючим та раненим ювиртам і вдовам та сиротам по них, а крім того певна часть Фонду визволення України іде на українські інформаційні публікації в англійській мові, виданні такж тут, в нейтральних Злучених Державах.

Все те в робота того рода, яка не може стрінути ся з ніяким замітом такою і зі сторони канадійського або бритійського правительства.

І власне дльотого канадійські Українці мовити і повинні взяти участь в нашій акції. Вогато їх бере участь і присилає жертви, але богато здержуть ся, гадаючи, що може чимебув провинили би ся проти Канади. Отже, завдяємо їм, що не мають найменшої причини бо- яти ся.

Все, що ми робимо, робимо отверто так, що все підлягає публічній контролі, — отже і канадійське правительство має змогу снотловити, навіть дуже докладно, на яку ціль ідуть фонди, зборили й оголошувані у нашій часописі.

На такі благодійні цілі, на які ми збиремо, може дити не лише Українці, але й Англієць, і Француз, і Бельгійця, а навіть Москаль. Видно се хоч би з того, що на нашу ціль зложили Американці, «Крішен Геральд» в Нью Йорку \$125,000.

Тепер же крім тих двох фондів постав новий, вже третій у нас фонд. Се фонд оборони Микросла Фінчинського!

І в складах на сей фонд повинні канадійські Українці взяти участь. Вони повинні разом зі своїми братьями зі Злучених Держав як найрешучіше підтерти сю акцію. Кошти пропуску будуть великі і треба поміч загалу Українців з обох тих відьких країн — і тутешніх і канадійських. Хоба вже в сій справі ніхто не зякне ім австрійськість, бож вони дають на оборону України, засудженого в Австрії, котрому евентуально грозить відставлене до ті Австрії, де його мдала би австрійська вянзниця!

Взагалі наші братя в Канаді повинні дивити ся тепер сильніше і сміливіше з грошевою помічю на всі ті українські народні публікації, а не боги ся жалкіх підлях русофільських доносів або прикрийстий іза них, а коли би які били, подавати нам відомо, аби ми могли їм сіла і, де сіла справу пояснити, взяти наших людей в оборону, щоб вони за любов до свого народу не потребували неслушно зносити якінебудь приморсти.

народ підкорювати, — але зрештено, мусім з того народного наказу стати як найрешучіше проти неї, а не проти Австрії, яка проти Росії воює, і в якій бодай приязнямо нашу націю. Се була політика згідна з нашою народною честью і вона показала, як ми вміємо шити свободу, коли навіть за сю кривдоту тієї свободи Австрія нашла у нас до певної міри симпатію.

Тепер слухаю річ поставити питання: Чому-ж ми не маємо оцінити такою свободою, яку ми наїшли у других, далеко своїбодніших державах ніж Австрія? Ми державками є Злучені Держави і Канада, куди ми втікали шід австрійсько-польського ценовання.

Се новини ми зробиши, — ми спити того народа, якого ціла історія є одною беззвичайною боротьбою за волю. Але не лише тому, аби отримати ту волю, за якою ми гужимо і за яку ми бороємо ся, а також за наказу народної честью і народною інтересу.

Народна честь наказує нам відносити ся як найрешучіше до великої, високо культурної і свободолюбної англійської нації, коли вона чекає своїх представників і свою пресу в останних родах виявляє нам середчу симпатію. Ми народ поновлений, повинні Англіям за ту симпатію показати як найбільшу вдячність. А що Злучені Держави і Канада належать до англійського світа, то у вдячність ми повинні виявити англійській нації і в обох сих державах.

Якж же с ддя нас інтерес у приязні з англійським народом і Великою Британією?

Розважмо хоч би отсі моменти:

1) Симпатія англійського народа і взагалі цілоу англійського світа (де панує англійська мова) в нашій визвольній боротьбі.

2) Наслідком того вплив сеї европеевської і світової нації в міжнародній політній в нашу користь.

3) Сей вплив може мати велике значіння особливо, коли би в недалекій будучині не здійсний ся наш мрія на освободженя нашої нації.

Се висказуємо яко нашу надію в наших політичних рахунках, а опираємо ся на нас на безосновних здогадах, лише на фактах власне з теперішньої війни.

Вистарчить вказати на те, що мiamo того, що Англія є в союзі з Росією у теперішній війні, значна часть англійської преси виступила в обороні нашого народа, а проти Росії; подібні записи складала й подвійно Англія, що беруть участь в політичній життю, а навіть дльотого, що промовляло в англійській парламенті (налаті громад) в Лондоні в обороні України, а саме: посол Гінзел поставив два запити (дні 3-ого марта с. р.) в справі узявнена Москальским мітрополита гр. Андрія Шенцицького, а посол Дюфоз Гінг поставив три запити (дні 2-ого серпня с. р.) про переслудування Москальским Українців.

Се покищо не надто великі признаки англійської приязні для нас, але се позачок. Ся приязня ще молодша, а ми бажали, щоб вона зростала. Бажаємо собі того тимовільне, що та приязня, якої проблеми вже бачимо, є цілком щира, — і тому, що наші братя в Канаді мусить сильно жити з Англією і ми бажали собі, аби той вплив і наші братя були міцнее завязку дійсної приязні Українців з Англією, нацією висококультурною і світловою, мотучою, непережогою, якої не страпана ані подіба Австрії ані нещадка Росії.

З такими гадками повинні прихитати делегати канадійських Українців і на Український Союз, який відбудеть ся дльотого с. м. в Нью Йорку. Не повинні воми оминуть сеї нагоди, аби стати до сильного діла разом зі своїми братьями зі Злучених Держав. Не повинні воми боги ся ворожих доносів і прикрийстий, які могли би мати, бо коли би дійсно їх такі прикрийсти стігнули, то се можна використати яко нагоду, щоб не показати відповидний чтиванням в Канаді, що Українці відносять ся приязню до Канади, до Великої Британії і до цілоу англійського нації.

ВІЩА В СІРАНИ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ.

XXIV.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.

Дня 6. вересня с. р. відбуло ся в тій віщ в сірані вільної України і певно поміч нещасною паному народному потерпіваю від віковичного ворога і назидка Москаль. Вше о 1-шій годині пополуночі відбуло Хвалде, Товариство ім. Т. Шевченка з Фол Ривер, Мас. Товариство «Запорозька Січ» і «Молода Україна» з Кромптон, Р. Ай. М. нонь віщевий комітет запросив авторського кореспондента з часописі «Провіденс Діорнал». О год. 3-тій годині аудити приїхав Вш. др. С. Демидчук.

Віще огворив п. Гринько Болхов розтокою промовою. Він обяснив нам, чому, налад діло московської орди на ширідній краї, гдаєд по нещасній українській, котрі скляють ся поза границями нашого краю та виглядають і в сій той хвилі, коли зможуть вернути не свою землю, на ноні і згарича. Увер сьвіт — говорив далше — снеченя Бельгійцям тай Подлякам: збаченя жертви і відсалати. Сама Америка вслала для Бельгійців міліон доларів. Лише за наш нещасний народ, котрі потерпіли найбільше в тій війні, великою згадаті і дати поміч. Віщевий комітет на презділяти віща в Андрія Сидора і представив віщевкам с. р. С. Демидчука, делегата Загального Українського Ради з Видня. Публіка приїхала д-ра Демидчука гужими оцесками. Потім презділяти в. А. Сидор виказав на секретарів ш. Омельяну Червату і Поефіра Винярського і уладив розсуду л-вров Демидчуковим.

Д-р С. Демидчук презділяти в півторогодинній промові цілу нашу справу так вичерпуючо, що кождий громадянин ші сїла. Безділка народною гужими оцесками. Прикінчи др. С. Демидчук завівав віщевкам до змагань жертв на Фонд визволення України.

Колі колектор зборили жертви, анголосла декламцію «Слово Вігнуча Сьвіт» товаришка Зюфія Метельська з Фол Ривер, Мас. Тов. Г. Йонсський, також з Фол Ривер, Мас. декламував «Кавказ». Публіка приїхала ші оцесками.

Відтак п. Г. Болхов говорив презділяти школи для українських дітей в Провіденс, Р. Ай.

При кінці заборав шде раз говіти др. С. Демидчук і представив, що наш народ шід теперішню пору повинен як найбільше організуватися; вказав на другі народи і їх силу через організацію, порівняв німецького робітника, який паши тут в Америці, званяв народ, аби дльотого пропросити і аби люди пошлячили свої діти до віщних англійських шкіл, бо коли наш народ буде мати тут в Америці своїх адвокатів, лікарів і шпих, то чужинці до нас будуть вше вше відносити і шанувати.

Ошля віщевий комітет промовою п. С. Демидчука відсалати українські листи «Ще не вмерла Україна», «Не вмирай», і кілька інших народних пісень.

Належить згадати шде і те, що презділяти тут в Провіденс, владив участь у віщ і російській Україні, котрі, як видно, були дуже заперітосовани, бо лишали ся на сал за кінци віща, а гимн «Не пора» співаши пораз перший дльоту раз.

Зібрано на сій віщ на Фонд визволення України \$91,66. Віщевий розмук було \$9,50. Чистий дохід в сумі \$82,16 враз з поімним виказом жертвоуказів вислано до Редакції «Свободи». Як би зашла ошбика щодо імені авоування, то дльотого дльотого жертовуказів, аби відіти се до нас, а ми шде спростуємо. Рівном просямо другарств, що прихитились до ся з сим справляванню. Причиняємо свого буди так: Перше, що не мало місце під рукою усього списку дльотого жертовуказів, а друге, що зібрало ся в тій віщу шару доларів, котрі долучаємо шде висіте згаданого квоци.

Складяємо сердечну подяку Хв. Товариствам, а імено: Тов. Запорозька Січ» з Кромптон, Р. Ай. Тов. «Молода Україна» з Кромптон, Р. Ай. Тов. ім. Т. Шевченка з Фол Ривер, Мас., і усім іншим жертовуказам, що звольти долучити вше участь в нашій віщ.

Честі вам, Товариші і Товаришні! Нехай Вапа лентя, зложена на журтвенний народний, принесє волю України. Ви показали не словами, але ділом, що любите свою вітчизну, тому еше раз честі Вам і шире спасиби!

Омельян Реруцш
Феофан Винярський,
секретарі віща.

КАНАДІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ І ВІЙНА.

Вплив європейської війни.

Канада є одною з частей Великої Британії, яка знова є тепер одною з воюючих держав в Європі. Війна, треба признати, відібра ся також і на Канаді. Не лише тут, що вона бере чинну участь в війні, посилаючи військо до Європи, — але і тим, що в Канаді, як і в інших воюючих (а навіть по-части і в нейтральних) державах повстав, так сказати-б, военний політичний настрій. Такий настрій захоплює ціле політичне і суспільне житє краю і придає воуєцькі виломи.

Само собою зрозуміле, що в Канаді сей настрій має передісім англійський шхі. Не дасть ся заперичити, що сей настрій був прихильний і для союзників Англії в теперішній війні, особливо для Бельгії і Франції, а в певній мірі навіть і для Росії.

Нашим землякам в Канаді, котрих є понад 300,000, спенує було нікому серед того настрою. Проти Англії не мали навіть нічого; проти Бельгії і Франції тиском, — але не могли воми приязню відносити ся до Росії, яка давить Україну 260 літ; яка позбавила її всіх волюнтістий і яка стремить до винародження 39-ох мільйонів українського народу.

Отже лише щодо того одного союзника Англії — щодо самодержавного Росії, губительки України, був і є настрій узаєдніських Українців відмінний від настрою більшости тамошних горожан, Англієць і Французів.

Чи се дивно? Зовсім ні!

Чи се злочин? Зовсім ні!

І нема найменшого сумнію, що канадійські Англієць і Французі, яко великі асокукультурні і свободолюбиві нації, були би се становиче наших братьів в Канаді зрозуміли, а навіть могли буть би і в них трохи зміниче сей настрій у відношенні до Росії, як би були порозуміли відповідні заходи для доброго поінформованя їх про правдивий стан річи.

Чи зроблено шде в тім напрямі?

Говдімо, що в канадійській Україні приязнює нам, що велико мало.

А тимчасом наші вороги — русофили, з нашої і внешнеглобного табору, ужалі всіх своїх сил, щоб українській справі завадити. Доносили си на ся за доносима. В тих доносках, до урядових чиновників і до преси в Канаді, наші вороги не підносили навіть питання національного, лише — державне. Представити вони канадійських Українців за «австрійські» і «англійські» германовільні,

а до того — вороги Великої Британії і, рідком шде, Канади.

Проти цього треба було розвинути відповідну акцію. Але, як сказано, зроблено дуже мало.

Не добре воно, олічче лихо треба направиати. Хоч се трохи й пізнаю, але не напано, а — як то кажуть — лише шідні нік нікому.

Хочемо тут піднести питання, чи не слід би вже тепер подбати, щоб направиати ліхо; щоб представити справу у правдивий світлі і в той спосіб збигти ті фалшиві інформації, які про канадійських Українців і взагалі про цілі наш народ ширять наші вороги. Тут зякне попередження до Українців, коли вже є в деяких кругах в Канаді, і тамонні наші братя сміливіше візьмуть ся до праці цілоу народного діла.

Канадійські й американські Українці.

Несмільність у вступвах в загально-народних справах у канадійських Українців проявила ся також у зносинах з Українцями у Злучених Державах.

Цілком природна річ, що ми тут, в державі нейтральній, маємо тепер більшу свободу рухів ніж наші братя в Канаді. Далеж яка наша народна праця, яку ми робимо підчас теперішньої війни, в нічім не від супереч інтересам Канади або Великої Британії. Наш край — Злучені Держави прогосили нейтральність і сеї нейтральності придержуємо ся і ми; ми і заступася таку політику і наша часопис «Свобода» орган Українського Народного Союзу і наша політична організація, Українська Народна Рада в Америці, з оцідком в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Щодо державної приналежності то тутешні наші братя є в передісім Американці і ті оглядають ся на доплитву своєї держави; далше є велике число австрійських горожан, але і вони також респектують нейтральну політику годинної землі Вашингтона і її нейтральності яким не наругують, хоч рівночасно тим же також в нічім не проявляють ся проти своєї держави.

Справа зборки на українській народній цілі.

Ми ані не збиремо тут резервістий проти котроїнебудь воюючої держави; ані не посилаємо грошич на війну, ані на закупівлю, ані на оружье, — а робимо тільки діло мислосердя нашим братьям і то не тому, що вони діли Австрією, а тому, що вони наш братя. Такаса поміч дльотого ми, як би вони потребували, а ми

політична орієнтація Українців у Злучених Державах і в Канаді.

Нейтральність Злучених Держав зовсім не боронить нам висказувати свої політичні погляди. В дісно свободній державі можна висказувати свої погляди не лише, як вона оголосить нейтральність, але навіть як оглосить війнну дісно. Се видно тепер власне в Англії, де дісно повна горожанська свобода.

Тому і ми також висказували і далше висказуємо свобідно свої політичні погляди в справі теперішньої війни.

Зрозуміла річ, що першим нашим обовязком було вступити проти самодержавної Росії, яка 260 літ тяжко давить і гнобить наших братьів — а вже хоч ми з самої конвенції желати побити над Росією австро-угорської монархії, де наші братя мали бодай яку-такую змогу національного розвитку.

Через те ми ще не стали ані «Австрійцями», ані австрійськими, ані германовільними, — а як були так і в Українцями і добримі горожанам Злучених Держав.

Через те ми ще не забули того, що наші братя зазнали діли Австрією; не забули польської неволі під австрійським покровом, перед якою ми втікали до свободної Америки і Канади; не забули ми діло, що австрійський Німці били глухі і відсалати парламент на жальбу наших братьів і підпирати Польщю проти Українців. Все те ми добре згаймо. І не маємо приязни розводити ся за Австрією, котра навіть підчас війни висказує в Гельсінкі Польщю проти Українців. Але в народна честь взувала нам такі політичні погляди, аних ми держимо ся. Мавши ся на увазі, ми не сміємо як Польща показати ся гандлєсами політичними; ми не могли стати по стороні польських Росії, яка хоче наш

політичний настрій на те, що мiamo того, що Англія є в союзі з Росією у теперішній війні, значна часть англійської преси виступила в обороні нашого народа, а проти Росії; подібні записи складала й подвійно Англія, що беруть участь в політичній життю, а навіть дльотого, що промовляло в англійській парламенті (налаті громад) в Лондоні в обороні України, а саме: посол Гінзел поставив два запити (дні 3-ого марта с. р.) в справі узявнена Москальским мітрополита гр. Андрія Шенцицького, а посол Дюфоз Гінг поставив три запити (дні 2-ого серпня с. р.) про переслудування Москальским Українців.

Се покищо не надто великі признаки англійської приязні для нас, але се позачок. Ся приязня ще молодша, а ми бажали, щоб вона зростала. Бажаємо собі того тимовільне, що та приязня, якої проблеми вже бачимо, є цілком щира, — і тому, що наші братя в Канаді мусить сильно жити з Англією і ми бажали собі, аби той вплив і наші братя були міцнее завязку дійсної приязні Українців з Англією, нацією висококультурною і світловою, мотучою, непережогою, якої не страпана ані подіба Австрії ані нещадка Росії.

З такими гадками повинні прихитати делегати канадійських Українців і на Український Союз, який відбудеть ся дльотого с. м. в Нью Йорку. Не повинні воми оминуть сеї нагоди, аби стати до сильного діла разом зі своїми братьями зі Злучених Держав. Не повинні воми боги ся ворожих доносів і прикрийстий, які могли би мати, бо коли би дійсно їх такі прикрийсти стігнули, то се можна використати яко нагоду, щоб не показати відповидний чтиванням в Канаді, що Українці відносять ся приязню до Канади, до Великої Британії і до цілоу англійського нації.

КОЛИ У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ НЕМА ТОВАРИСТВА ЧИ БРАТСТВА, ТО НАЛЕЖИТЬ ДО У. Н. СОЮЗА, ТО ПОСТАРАЄТЬСЯ ТАКЕ ТОВАРИСТВО ЧИ БРАТСТВО ЗАЛОЖИТИ І ВПИСАТИ ДО У. Н. СОЮЗА.

По інформаційній шпихі на адресу:
Ukrainian National Association,
P. O. Box 76,
Jersey City, N. J.

РОДИМЦІ СКЛАДАЄТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ І НА ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

політичний настрій на те, що мiamo того, що Англія є в союзі з Росією у теперішній війні, значна часть англійської преси виступила в обороні нашого народа, а проти Росії; подібні записи складала й подвійно Англія, що беруть участь в політичній життю, а навіть дльотого, що промовляло в англійській парламенті (налаті громад) в Лондоні в обороні України, а саме: посол Гінзел поставив два запити (дні 3-ого марта с. р.) в справі узявнена Москальским мітрополита гр. Андрія Шенцицького, а посол Дюфоз Гінг поставив три запити (дні 2-ого серпня с. р.) про переслудування Москальским Українців.

Се покищо не надто великі признаки англійської приязні для нас, але се позачок. Ся приязня ще молодша, а ми бажали, щоб вона зростала. Бажаємо собі того тимовільне, що та приязня, якої проблеми вже бачимо, є цілком щира, — і тому, що наші братя в Канаді мусить сильно жити з Англією і ми бажали собі, аби той вплив і наші братя були міцнее завязку дійсної приязні Українців з Англією, нацією висококультурною і світловою, мотучою, непережогою, якої не страпана ані подіба Австрії ані нещадка Росії.

З такими гадками повинні прихитати делегати канадійських Українців і на Український Союз, який відбудеть ся дльотого с. м. в Нью Йорку. Не повинні воми оминуть сеї нагоди, аби стати до сильного діла разом зі своїми братьями зі Злучених Держав. Не повинні воми боги ся ворожих доносів і прикрийстий, які могли би мати, бо коли би дійсно їх такі прикрийсти стігнули, то се можна використати яко нагоду, щоб не показати відповидний чтиванням в Канаді, що Українці відносять ся приязню до Канади, до Великої Британії і до цілоу англійського нації.

КОЛИ У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ НЕМА ТОВАРИСТВА ЧИ БРАТСТВА, ТО НАЛЕЖИТЬ ДО У. Н. СОЮЗА, ТО ПОСТАРАЄТЬСЯ ТАКЕ ТОВАРИСТВО ЧИ БРАТСТВО ЗАЛОЖИТИ І ВПИСАТИ ДО У. Н. СОЮЗА.

По інформаційній шпихі на адресу:
Ukrainian National Association,
P. O. Box 76,
Jersey City, N. J.

РОДИМЦІ СКЛАДАЄТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ І НА ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

"СВОБОДА" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Subscription rates: United States: 1/yr \$3.00, 6 months \$1.75, 3 months \$1.00. Foreign Countries: 1/yr \$4.00, 6 months \$2.50, 3 months \$1.50.

Prepared and published for the Proprietor by Andrew Sawka, Manager. Printed at the Press Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

ПРИГОТОВАННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО СОЮЗУ.

Концерт в Нью-Йорку відбудеться ввечері 30-го липня в Купер-Олімпі. Це буде велика музична подія. Програма буде дуже багата.

КОМПЕТЕНТНИЙ КОМІТЕТ ЗА РАМЕНИ ПЕРЕСОЛОВОГО КОМІТЕТУ.

Мирон Гудачик, Володимир Кийницький, Василь Лазута, Мирослав Сичинський, Осип Стеткевич.

ВОЄННІ ПРИСУДИ В ГАЛИЧИНІ.

3 Галичину доносять: Воєнний суд 31-ої дивізії піхоти видав слідуючі присуди: 1) Теофан Гураля, гр.-кат., літ 55, батько 7 дітей, уроджений і приналежний до громади Тадаче, поганий Камінька Струмилівська; 2) Дмитро Мотиль, літ 53, гр.-кат., жонатий, батько 5 дітей, уроджений і приналежний там само; 3) Гриць Наковенний, літ 51, православний, батько 6-ро дітей, з тосамой громади; 4) Іван Полюрний, літ 56, приналежний там само, батько 6-ро дітей, православний, з'явився об'являючи і засуджений як слідую:

1) Гураля за злочин 'нарушення публічного спокою, який повинен був бути в часі російської інвазії в Тадаче, емігрувавши на вулиці з одним емігрантом, сказав: 'Твій ципер вже нестерпимий не значить, тепер твоє ім'я буде Микола II', а описія приривний нагоди, оглядаючи портрет австр. короля, кенкував з його старости, порозуміючи його з сибільми і здоровим Миколаєм II, і в присутності численних глядачів кенкував з Австрією; 2) Дмитро Мотиль за злочин порушення публічного спокою, який повинен був бути в той спосіб, що з тубкою розподілюючи серед себе сибільні австрійські ормуни і поганяв, що Москалі є як болячки, що напаями закладає Австрійці за вже сам російський тред вистине, який збудути піту Австрію; 3) Наковенний а) за злочин порушення публічного спокою, який повинен був бути в часі російської інвазії в Галичині всілякими поганями стравив є присудивати селян до переходу на православне та до приняти в село бачка, щобіи через се показати Москалям, що вони вліє суди громади Росіянам, позаяк місцевий селянин є 'Австріяком'; б) за злочин проти сили держави, якого допустив ся через се, що з самого початку війни, коли Москалі прийшли до Галичини, став добровільно проповідником російського війська і виводив череди австрійських в'їдлів; 4) Полюрний за злочин шпінствства, який повинен був бути в той спосіб, що мико того, що австрійські власті признавали

йому вибрати ся з громади Тадаче яко підполковника і признали йому на поуб село Древині, приєднале його на тим, що два-1-ою череня хоти переїйти в п'ятимі-місяч череня Буг, помис селами Тадаче і Сисе, щобіи достави Москалям, де знаходять ся пошій австрійської артилерії в селі Древині.

Війковий суд присудив їх усіх винних повнісе закінчили ім злочини і засудив їх на кару смерти через повішене. Присуд виконано дня 3. липня с. р. Далше, війковий суд 31-ої дивізії піхоти дня 5-го липня видав слідуючі присуди:

1) Федько Мартинюк, літ 65, православний, уроджений і приналежний до Тадаче, батько одної дитини, за злочин заколочення публічного спокою, повинений через се, що в присутності численних свідків тивив ся з того, що вже Москалі заняли Галичину, що вже не потребує більше бути Австріяком, на що Русини ждали в Галичині від 600 літ; 2) Іван Струмилівський, літ 58, православний, батько 4-ро дітей, уроджений і приналежний до громади Тадаче і його жінка Касья Гринько, літ 40, православна, уроджена і приналежна до Тадаче, за злочин свідуюча селян до переходу на православне; далше, розголупуване, що Австрія не має вже більше гармат, що австрійська армія з'являється вже так побита Москалями, що не має чобіт і кетт коти; 3) Іван Круцинький, около 40 літ, православний, приналежний до Каміньки Струмилівської, швещ, за злочин шпінствства, бо старав ся в Каміньці Стр. розвідати про становища австрійської армії, щобіи про се довести Москалям, на однак сего не міг зробити, бо з'явив ся завчасу зловлений; 4) Анна Лашукевич, літ 52 гр.-кат. уроджена і замешкала в Каміньці Стр., за злочин порушення публічного спокою, позаяк при нагоді вмируши Москалі до Каміньки Струмилівської погнала їх яко о-свободителів, а при іншій нагоді, іменованої кили на її поля мали похоронити австрійського жовніра, сказала, що на се ніколи не дозвільте, бо 'Австріяни смерять'.

6) Дмитро Лачина родом з Каміньки Струмилівської, літ 32, православний, батько 2-ох дітей, земліничник, за злочин проти сили держави, повинений через се, що добровільно прийняв від Москалів посаду при зєляванні і добровільно виникував тих жовнірів, що втікали з російської неволі і видавав їх Москалям, наслідком чого около 20-тих жовнірів дістало ся потонути в російській річці; всі вони дістали за повинний злочин засуджені на кару смерти через повішене.

РОЗПАД ВІДСБЕРСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Організація, котру фальшиво окресляли при заложено 'Вільна Україна' на Лувєри канвти, вже розпав ся, хоть її павіть не мали часу добре завязати, бо дотепер ще навіть не могли набирати хоть 300 членів (мають всього щось 140 членів). Але може хто буде цікавий, чому та організація розпала ся. На се я відповім, що вона була збудована на дуже слабких підвалинах. Вона стояла тільки на двох стовпах. Був це каралек третого стовпа, але він вже давно зломив ся. Один стовп був Завойський, другий Катюлька, а третій, кавалок, був Войко. 'Вільна Україна' зачала будувати ся тоді, як Р. Н. Союз змінив свою назву і запровадив систему плачення після літ. Як делегати прихилили з обфоловської конвенції і подовили людей про зміну системи плачати, тоді стали чланта на У. Н. Союз і закладають нову організацію на Лувєри канвти. Правда, що деякі люди заволяли боронити У. Н. Союз. Найбільше вступали в оборону Союзу І. Мадлячак, В. Шклярник, Р. Герман, П. Давняк, М. Колосовський і інші. Це погмагло неботато, бо 'патріотам' 'ахотіло ся мати свою власну організацію. Зачали ся мітинги у Відсберсі. Сварням не було кіпця, а вєсуду було чути Завойського, Войка і Катюлька, які старали ся кожного перекривчати, а бід поставити на своїм. І поставили! Видали відзвуд, в котрій набирали праку купу всіляких заномор. В тій відзвуді вони в'їдали як цей на У. Н. Союз і обіцяли платити по смертну запомогу 500 долларів за 75 центів місячної складки. Обцяли також по смертне, як кому жінка вмере, і за ноги, за очі, за голову і за руки — словом, обцяли гори і мости, аби тільки людин до своєї організації загнати. Вони всюди кричали, щобіи люди відступали від У. Н. Союзу, бо

уже досить до него надавали ся своєю кровавою гроша, та що У. Н. Союз їх поновели і скривдали. А тепер правдивіт ся, хто той наряд поновели і скривдали? Хто той наряд відгав від сильних організацій? Ніхто інший, тільки Завойського організації. Що пороганав сильні відзвуду У. Н. Союзу, як: св. О. Николая, св. Івана Христельї, св. Василія великого? Відсберська організації. На кого, старі члени нарікають і задувають, що по відступали від У. Н. Союзу? На Відсберську організації. Хто повар продавний грїди нашого робітника? Відсберська організації.

Люди Відсберські і з відсберської околиці! Скажіть тепер отверто і ясно, хто Вас скривдали: У. Н. Союз чи 'Вільна Україна' Завойського і компанії? У. Н. Союз стоить сувільно і буде стоїти, а де відсберська організації? Стаяли й б'їти по самі воухи (як Николая Николаевича), що й воухи не витягнути, а ругати нема, бо бракує немало до зарів. І буди би далше брїда в брїдоті, як би не бувши редактор 'України' ні В. Шклярник, на котрого осудували відказують, що він розважив ім організацію. А тимчасом він її ділкам не розважив, як і не збував, а тільки виказав людям, як вона слабо стоїть, що він муєв зробити, бо був контрольною і виліт добре, що кожний цент там кіннений продавався в брїдоті і не хотів ти центів брати за редакторство, тай покинув. Хоч вони тепер хвалять ся, що то вони його відрамували, то тим може дурити лише журавів, бо свої дотепер знають, що то неправда. Вони буди би його тримали хто знає доки, як би ім шов був на руку тай покривав то все, чого вони не хотіли людям сказати. Пан Шклярник мав в порівняно до осунувати 'Вільну Україну' заботою совісти і чести тай через те... стратив редакторський 'діако'.

А тепер люди повніще вже раз признали, до якої організації ім належати, аби забезпечити як свій самі себе і свої родичи.

Член 99. відділу У. Н. Союзу.

НА ПЕЧІ.

(Українська патріотична думка). Хоп промажав я ший свій він на печі, Як задів і був тоді в мене печі, За Вітчизну мою чи в день чи в ночі, Мос серце сповнялось клопотом. Бо та піч не чула, українська то піч, І думки надхала мені відіти: То мій Луг дорогий, Зарозуміла то Січ, Тільки в фармі прибуває вогніть. Наші предки немє задра краю свого Труд важний підіймали на плечі, Я-ж умію тепер боронити його І служити, не залазив з печі. Еволюція значна зашла від часів, Як бачим боронили вийною, — Замість нувль і шабель у нових дітях Стало слово горчаче за зброю. Може зброя така оборонити наш край, Але я з нею пренесла робота — Це підсухав садові немє поїддати І в холодну заєдять патріотів. Та в мене почує обовязіть своїх Потягав служити нагоді: Щоб на душу не впає мот зрадинства грїх, Я знав собі добру мету. Та хвещ не прибуває словами й пером Ті, що мають діти широкі в запасі. І, розваживши так, я оддав ся цілому Праці тій, що єдино на часі. На тасяких думках та мріях палах Я роботу народно обемру. Та затем вил добра землянка дорожжя І без мрії і ханжини не впаку. І у мріях силіамо численні народі З тих, що стати за край свій охочі; Слово-ж маю на те, щоб ховати думки, Як що зрадувати їх мот очі. До писемства я кину, — значення, в думках, Щоб свейтїма над нашою пічю, Хоч, на жал, мати кинку народно в руках Я признав необезпечено річю. О, країно моя і знає свій язык, Щоб ховати бачило і бачо. Але в гурлах не мався я здержати крик У роцї тогїю воєнлю. 'Ще стоїть Україна! Не умерла вона На чатах не має охоти: Нова піч в прибуває — фортеця міцна. Там на чатах лежать патріотів! Сава-ж нам! Бо нольо дух народу поган, Не стерпіши свого лихоїти. То по якому хоч по дла примірники з нас Демонстрації чого стоїти? Сказав нам! Хоч би впаде Вітчизна плася, І слїд буде легко шукати: А що креще на він ті слїди зберогане, Буде зроблено з нас препарат.

ВЕСЕЛІ ВІРНІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО! ПРО МУЖИКІВ, КОЗАКІВ, ПОЛІВ, КОБОНДІВ, ЛАХІВ, МОСНАЛІВ, ЖИДІВ І ЦИГАЛІВ. НАКОНЦЕ ОБІСНАЄ 200 ВІРНІВ НА 282 СТРОКАХ ДРУКУ. ЦІНА З ПЕРЕСОЛОВО 55 ЦЕНТІВ. Адреса: "СВОБОДА" 83 Grand St. Jersey City, N. J.

ДО ВСІХ ІНТЕРЕСНИХ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ. Окрема редакція вестника. Центральний Вестник в Європі: Укр. Нар. Дел. в Нью-Йорку знаєє всі інтереси Товариства і Братства, щобіи прислал свої делегати і щобіи приймали сами делегати тих Товариств, які вже прийшли в Нью-Йорк, щобіи приймали сами делегати тих Товариств, котрі ще не брали участь, як змігн: в черді пер дня 7. жовтня в год 8-ми вечор-їв в 72 Ст. Маріє Плейс (8 Ст.) в Нью-Йорку. На ці мітинги доєр представляє чартер і порадить вам, як змігнє продавати шері. Між іншими буде прийшли одні Товариства чи Братство не обцяло показати, щоб обцяло не треба було каятися? Воляме як всім силам за риві і поставою свою власну хату! Не даймо ся винуватим чужинами!

ЗА УРІД: Іван Зєрванський, голова; Іван Дмитруч, писар. ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДІТИ ДО У. Н. СОЮЗУ! По інформації пишати на адресу: Ukrainian National Association, P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ОГОЛОШЕННЯ НАРОДНОГО КАНЦЕЛЯРІЇ.

До Народної Канцелярії надішли такі старого краю листи для слідуючих осіб: АНТІН ЧЕРНЯВСЬКИЙ — з Волочково, НИКОЛА БАЛОНІН — з Городиці, ОЛЕОС ЧОПІЙ — з Дубшари, ОНУФРІ АХТІМІЯЧУК — з Рузова, ВАСИЛЬ ІВАСЬ — з Вільхівки, ВАСИЛЬ СРЯНО — з Городенки, ІВАН ТОФАН — з Рузова.

Просїте ся інтересованих подати свою точну адресу і долучити на покрїтє своїх пересланих 25 цент.

Остим поділимася всім інтересованим, що листи до старого краю відіслали кождого тивина, покрїтєруючи ся надїодігніним кораблям. Окрім тих листів на вислані листи ми не пересилаємо, хмїа на साथ, коли лист до старого краю буде ридіотворивши (пересила ридіотвореного листа до краю коштує 40 ц.).

Гроші нерасдаємо до пересланих кождїй листи. Тому хто бажав собі, щобіи гроші відійшли до старого краю, повинен поспарати ся, щоб до четверго находили ся вони в наших руках. По-свїдченє банку на вислїгу грошей послїдуює тогїю дня, коли гроші зістали до краю вислані.

Всі члени, мотїи ордери і листи адресувати і посилати на адресу: INFORMATION BUREAU, Jersey City, N. J. Народна Канцелярія 'Укр. Нар. Дел.' в Америці.

ВЕЛИКА ОФЕРТА. Велика частина з везеного Німечкою в Америку шийої вугілля. Ціна шийої вугілля 10 центів за тонну. НЕВО. Шийої вугілля з першого везення, куди нема австрійської митниці. Ціна шийої вугілля 10 центів за тонну. Ціна шийої вугілля 10 центів за тонну.

НАВІТАННО! НЕ БУЛО І НЕ БУДЕ ВЖЕ БІЛЬШЕ ТАКОЇ ХВИЛІ, КОЛИ БИ НАША ЖЕРТВА, ХОТЬ НЕ ЗНАТИ ЯКА НЕЗНАЧНА, А БУЛА ТАКА ВАЖИВА ЯК ТЕПЕР. НЕ ДІВІТЬ СЯ НА ТЕ, ЩО АВСТРІЙСЬКІ ПРАВИТЕЛСТВО ПО ОСВОБОДЖЕНЮ ГАЛИЧИНИ ОБОВ'ЯЗАНЕ ПОМАГАТИ НЕЩАСНИМ ГОЛОДУЮЧИМ НАШІМ БРАТІМ, БО СЕ С НАШ ОБОВ'ЯЗОК ПЕРШИМ ВСТРІТИ СЛОВО ГОЛОДУЮЧИМ СИРОТАМ Т-ВІДІВІВАМИ, ТА ВРАТУВАТИ ІХ ВІД ГОЛОДНОЇ СМЕРТІ, НЕ ЗАБУВАМО, ЩО МИ ПОВИННИ СЛАБИТАКІ ТІ ЖЕРТВИ НЕ ЛІШЕ З ЛЕГНОЇ КУЛІ, АЛЕ ПОВИННИ ТАКОЖ І СЕБЕ ТРОХИ ПОЖЕРТВУВАТИ І ДАТИ — ЯК ТО НАЖУТЬ — ОСТАТНЄ, А НАВІТЬ ПОКОНЧИТИ І ДАТИ. Ми певні, що по шпінтованні ОСВОБОДЖЕНОЇ ГАЛИЧИНІ, А ОПСІЯ І ПО ЗАКОНЧЕННЮ МІРА, КОЖИЙ ВІДСІ ПІШЕ СІЛКАМ СВОЄГО ГРОША СВОІМ НАБІЛІШАШИ РОДИНІ, АЛЕ ЛІШО С 'НАШИХ БРАТІВ І НЕЩАСЛИВИХ, А ВСЕХ ТАКИХ НАШІХ БРАТІВ І СЕСТЕР, УКРАЇНЦІВ, — ЩО НЕ МАЮТЬ В АМЕРЦІ АНТ І ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, АНТ І НАХИД АНТ І ВРАЗІЛІ СВОЇХ КРЕПКИХ. ЗА КРАЙ МІ ВСІ МУСИМО ПАМ'ЯТАТИ, НЕХАЙ КОЖДОГО З НАС, ЩО ЧИТАЄ ГАЗЕТУ, СПРАЖДАНОЇ З ВАЖНОСТЮ БІЛІ СІРНИКІ, ПОТЯКАЮЧИМИ ТІ УКРАЇНЦІ, ЩО ЗГІНУЛИ НА ПОЛІ БОЮ.

Що буде з нами? Дар: Я бачив ся шпінтовано і важивше, а тут тога дума мені перешкоджає! Садїте зроби з нею шордик! Садїте: Мельху дошукати, що дума вже буде смиризі і не буде шпінтати се до нічого, що робить Ваше царське Величєство!

